

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین وسیله گزارش جلسه سیصد و هفتم مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان مورخ ۱۳۸۶/۲/۱۱ مشتمل بر بررسی یک طرح ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: رسیدگی به طرح رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی.
ماده ۱ بند (الف): در بند (هـ) ماده (۳) عبارت ...

(پاسخ): تغییر بعمل آمده موجب تقلیل درآمد دولت شده و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

توضیح آنکه در بند (هـ) ماده (۳) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم، یکی از مواردی که از آن مالیات و عوارض اخذ می‌شود «سایر کالاهای تولیدی (به استثنای محصولات بخش کشاورزی) که امکان استفاده از آنها به عنوان محصول نهایی وجود دارد» شمرده شده است و جایگزین نمودن عبارت «کالاهای صرفاً مصرفی به تشخیص دولت که کاربرد واسطه‌ای یا سرمایه‌ای نداشته باشد» برای عبارت «به عنوان محصول نهایی» موجب تنگ شدن محدوده کالاهای مورد مالیات و عوارض گردیده و لذا مستلزم تقلیل درآمد دولت می‌باشد.

ماده ۱ بند (ب): در بند (هـ) ماده (۳) عبارت ...

(پاسخ): تغییر بعمل آمده مستلزم تقلیل درآمد دولت گردیده و خلاف اصل ۷۵ می‌باشد. (۷ رأی از ۸ رأی)

ضمناً این اشکال در بند (و) ماده ۱ نیز جاری است. (۶ رأی از ۸ رأی)

ماده ۱ بند (د): در تبصره (۲) ذیل بند (د) ماده (۶) عبارت ...

(پاسخ): تغییر بعمل آمده خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد. (۴ رأی از ۸ رأی)

توضیح اینکه نظر بعضی از اعضاء این بود که محروم نمودن دولت از درآمد مالیات و عوارض به مدت چند ماه و تأخیر در اعطاء و تحویل آنها عرفاً مستلزم تقلیل درآمد دولت می‌گردد - هرچند در همان سال اعطاء شود - ولذا خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

در مقابل نظر بعضی دیگر از اعضاء این بود که در فرض تأخیر در اعطاء از جهت زمان، تنها از اضافه شدن درآمد دولت تا آن زمان جلوگیری می‌شود ولی موجب تقلیل درآمد دولت نمی‌گردد زیرا بالاخره این درآمد در همین سال برای دولت می‌باشد و مبلغ اعطایی تغییری نکرده و تنها زمان اعطاء تغییر نموده است که زمان مورد نظر نیز در پیش‌بینی دولت منظور نشده بوده است تا تغییر و تأخیر آن مستلزم تقلیل درآمد شود.

ماده ۱ بند (هـ): به ماده (۶)، بند زیر به عنوان بند ...

(پاسخ): ماده مذکور خلاف قانون اساسی می‌باشد. (اتفاق آراء، ۸ رأی)

نظر بعضی از اعضاء این بود که گرفتن عوارض توسط وزارت امور اقتصاد و دارایی و به حساب شهرداری و ... واریز نمودن غیر از واریز نمودن این عوارض به حساب خزانه‌داری کل کشور می‌باشد ولذا خلاف اصل ۵۳ می‌باشد.

شماره: ... ۸۶/۴۸/۲۰۳
تاریخ: ... ۱۳۸۶/۲/۴
پوست: ... صلوات

و در مقابل بعضی از اعضاء وزارت اقتصاد و دارایی را واسطه در اخذ و واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور می‌دانستند و یا می‌گفتند در واقع وزارت اقتصاد و دارایی همان خزانه‌داری می‌باشد که البته بند الف ماده ۶ مؤید این مطلب است که وزارت امور اقتصادی و دارایی همان خزانه‌داری کل کشور می‌باشد زیرا در این بند آمده است: «مالیات‌های موضوع ... که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) تعیین و ...»

همچنین نظر بعضی از اعضاء این بود که اطلاق جابجا نمودن محل هزینه نمودن درآمدها خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

نظر بعضی از اعضاء این بود که با جابجایی محل هزینه نمودن درآمدها، محل سابق که در ردیف بودجه بوده است احتیاج به درآمدی دارد که مستلزم تقلیل درآمد و تحمیل هزینه به دولت می‌باشد و بعید است تنظیم درآمد باشد.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که این عمل جابجایی درآمدها و هزینه‌ها می‌باشد و موجب تقلیل درآمد نمی‌شود. و یا اینکه صرف نمودن بعضی از عوارض موضوع بند (و) ماده (۳) در پروژه‌های رفع آلاینده‌گی ممکن است موضوع ردیف بودجه بند (و) ماده (۳) را از بین برده و در نتیجه جبران این تقلیل را بنمایند.

ماده ۲: جهت حمایت از صادرکنندگان ...

بررسی: الزام دولت به پرداخت مبلغ مذکور و عدم تعیین منبع آن، مستلزم افزایش هزینه برای دولت گردیده و لذا خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد. (۵ رأی از ۸ رأی)

ماده ۳: شورای پول و اعتبار ...

بررسی: اطلاق آن در مورد بانک‌های دولت خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد. (۶ رأی از ۸ رأی)

نظر اکثر اعضاء این بود که تغییر بعمل آمده موجب می‌شود که دریافت‌های دولت کاهش یافته و یا پرداخت‌های آن افزایش یابد که در هر دو فرض خلاف اصل ۷۵ می‌باشد. خصوصاً اینکه دولت براساس سودهای تسهیلات اعطایی محاسباتی نموده و هزینه‌هایی را در نظر گرفته است و تغییر بعمل آمده عرفاً مستلزم تقلیل درآمد دولت می‌گردد.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که مقدار مبلغی که سابقاً توسط اعطاء تسهیلات نصیب دولت می‌شده است بصورت قانون نبوده است تا مسلم باشد که دولت این قدر نصیبش می‌شود و تغییر بعمل آمده باعث تقلیل آن می‌گردد مضافاً اینکه تغییر بعمل آمده ممکن است باعث گسترش رجوع مردم به بانک‌ها جهت گرفتن تسهیلات و یا سپرده‌گذاری می‌شود که این مسئله می‌تواند جبران کمبود را بنماید.

مگر اینکه گفته شود که پرداخت تسهیلات سقف معینی دارد و گسترش رجوع مردم در این مسئله معنایی ندارد.

ماده ۴: دولت موظف است ظرف مدت شش ماه ...

بررسی: افزایش سهم دولت موجب تحمیل هزینه اضافی بر دولت و مخالف اصل ۷۵ می‌باشد. (۶ رأی از ۸ رأی)

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین وسیله گزارش جلسه سیصد و هشتم مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان مورخ ۱۳۸۶/۲/۸ مشتمل بر بررسی یک طرح ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به طرح رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی.

ماده ۶: شورای اقتصاد موظف است ...

بررسی: خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی دانسته شد. (۷ رأی از ۱۱ رأی)

نظر بعضی از اعضاء این بود که با توجه به اینکه قانون خاصی برای نرخ محاسبه قیمت برق تصویب نشده است و وزارت نیرو بر اساس آیین‌نامه‌های خود، قیمت برق را محاسبه می‌کند لذا این ماده مخالف قانون خاصی نیست تا موجب نقض آن و تقلیل درآمد دولت گردد.

در مقابل نظر اکثر اعضاء این بود که دولت از طریق برق درآمدی دارد و هر قانونی که مستلزم تقلیل این درآمد گردد مخالف اطلاق اصل ۷۵ می‌باشد و ماده ۶ موجب تقلیل درآمد دولت می‌شود و لذا خلاف اصل ۷۵ می‌باشد.

و لازم نیست از قبل قانون خاصی وجود داشته باشد و دولت طبق آن قیمت برق را محاسبه کند بلکه همین که قانون کلی وجود دارد و مثلاً بطور کلی این اختیار به وزارت نیرو داده شده است که طبق مصلحت اندیشی قیمت برق را محاسبه کند کافی است.

ضمناً نظر یکی از اعضاء این بود که این ماده مستلزم اسراف و خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۷: دولت موظف است گاز مورد ...

بررسی: به بیان ماده ۶ خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد. (۸ رأی از ۱۱ رأی)

همچنین به جهت استعمال اصطلاح غیرفارسی (فوب، FUB) خلاف اصل ۱۵ قانون اساسی دانسته شد. (۹ رأی از ۱۱ رأی)

ماده ۷ تبصره: صدور محصولات پتروشیمی ...

بررسی: با توجه به ماده ۷، اطلاق تبصره خلاف اصل ۷۵ بوده و مستلزم تقلیل درآمد دولت می‌شود. (۶ رأی از ۱۱ رأی)

(رأی)

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که در فرض عدم تأمین نیاز صنایع داخلی توسط تولید کنندگان محصولات پتروشیمی، صاحبان این صنایع مجبورند نیاز خود را از خارج تأمین کنند که خود مستلزم تحمیل هزینه بر کشور می‌شود و معلوم نیست

شماره: ... ۸۶/۴۸/۲۰۵
تاریخ: ... ۱۳۸۶/۲/۱۱
پویش: صلوات

هزینه مذکور کم تر از هزینه ناشی از تقلیل درآمد که بر اثر منوط نمودن صدور محصولات پتروشیمی به تأمین نیاز صنایع داخلی بوجود می آید باشد.

ماده ۱۰ بند (الف)، تبصره ۳: قراردادهای با بیش از ...

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که این تبصره از جهت شمول نسبت به آثار وضعیه ابهام داشته و پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

ماده ۱۰ بند (الف)، تبصره ۴: کارفرمایان موظف اند به ...

بررسی: ۱- اطلاق آن خلاف شرع دانسته شد زیرا شامل الزام کارخانه های غیردولتی نیز می گردد. (۱۰ رأی از ۱۱ رأی)

۲- در مورد کارخانه های دولتی خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی دانسته شد زیرا مستلزم تحمیل هزینه اضافی بر دولت می گردد. (۷ رأی از ۱۱ رأی)

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که مناسب است قانون قبلی دیده شود و چه بسا تبصره مذکور موجب اضافه شدن درآمد دولت و کم شدن هزینه آن گردد و لذا مخالفت این تبصره با اصل ۷۵ احراز نگردید.

ماده ۱۰ بند (ب)، ح: بند ذیل به عنوان ...

بررسی: اطلاق آن شامل الزام کارفرمایان غیردولتی گردیده و لذا خلاف شرع می باشد (۳ رأی از ۱۱ رأی)
در مقابل نظر سه نفر از اعضاء این بود که از نظر شمول بند (ح) نسبت به آثار وضعیه ابهام وجود دارد پس از رفع ابهام اعلام نظر می شود.

همچنین بعضی از اعضاء قائل به ابهام نبوده و مراد بودن آثار وضعی و یا صرف آثار تکلیفی را مسلم می دانستند.

ماده ۱۰ بند (ج)، ح: کاهش تولید و تغییرات ...

بررسی: اطلاق آن خلاف شرع می باشد زیرا شامل کارگرانی که قبلاً استخدام شده اند و یا بعداً استخدام می شوند و مفاد بند مذکور برای آنان شرط نمی شود نیز می گردد. (۸ رأی از ۱۱ رأی)

ماده ۱۰ بند (ج)، ط: مثبت بودن دو نوبت ...

بررسی: اطلاق آن به بیان مذکور در بند سابق خلاف شرع می باشد. (۷ رأی از ۱۱ رأی)

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان